

Bezpečnostní směrnice České asociace canyoningu k provozování canyoningu

1. Úvodní ustanovení

a) Tyto bezpečnostní směrnice vydává výkonný výbor České asociace canyoningu jako soubor pravidel pro bezpečné provozování canyoningu a pro předcházení vzniku kritických situací a mimořádných událostí při canyoningové činnosti.

b) Členové české asociace canyoningu jsou povinni se s těmito zásadami seznámit a řídit se jimi.

2. Obecné zásady

a) Při provozování canyoningu se doporučuje vždy volit svoji účast na konkrétní canyoningové akci podle dosažených zkušeností, schopností, znalostí, podle všech dostupných informací o obtížnosti daného kaňonu a náročnosti celé akce, současných klimatických podmínek, očekávaném vývoji počasí, momentální psychické a fyzické kondice, počtu účastníků a kvalitě osobního vybavení.

b) Zakazuje se provozovat canyoning osobám, jejichž fyzické nebo psychické schopnosti jsou sníženy nemocí, nevolností, požitím alkoholu, drog, léků, nebo jinými vlivy.

c) Osobám provozujícím canyoning se doporučuje ovládat na přiměřené úrovni poskytování první předlékařské pomoci a seznámit se se zásadami řešení kritických situací a mimořádných událostí při canyoningu.

d) Provozování canyoningu se důrazně doporučuje pouze ve skupině s minimálním počtem alespoň 3 účastníků canyoningové akce. V případě mimořádné situace by nikdy neměl zůstat zraněný sám.

e) V každé skupině účastníků canyoningové akce se doporučuje předem dohodnout časový plán, plán postupu, rozdělení a zajišťování činností jednotlivých účastníků akce a stanovit vedoucího akce, který bude provádět koordinaci činnosti celé skupiny a dohlížet na uplatňování bezpečnostních zásad. V případě, že k dohodě o vedoucím akce nedojde, přebírá tuto funkci nejstarší účastník.

f) Doporučuje se, aby vedoucí akce splňoval tyto podmínky:

- věk minimálně 21 let
- canyoningová praxe delší 2 let
- schopnosti, znalosti a zkušenosti odpovídající obtížnosti a náročnosti dané canyoningové akce
- znalost poskytování první předlékařské pomoci
- znalosti a zkušenosti umožňující řešení kritických a mimořádných situací

g) Doporučuje se, aby vedoucí akce řídil, koordinoval, dohlížel a kontroloval zejména:

- přiměřenost potřebné výstroje a správnost jejího použití
- zajištění bezpečnosti jednotlivých účastníků akce
- organizaci postupu

- dodržení časového plánu akce
- řešení kritických a mimořádných událostí

h) Doporučuje se, aby účastníci canyoningové akce

- dodržovali a řídili se pokyny vedoucího akce
- počínali si tak, aby neohrožovali zdraví a život svůj ani ostatních účastníků
- při zjištění stavu ohrožujícího bezpečnost nebo zdraví ostatních účastníků akce ihned učinili podle svých možností vše pro odvrácení tohoto stavu a uvědomili o tomto vedoucího akce

ch) Průzkum neznámých kaňonů se nedoporučuje bez patřičné výstroje, bez předchozího zjištění možností úniku, bez kvalitních informací o vývoji počasí (zejména s ohledem na množství vodních srážek) a bez zajištění pomoci osob vně kaňonu v případě řešení kritických a mimořádných situací.

i) Při překonávání vertikálních stupňů se důrazně doporučuje zajištění účastníků canyoningové akce takovým způsobem, který umožní bezpečný nástup, překonání a opuštění vertikály s ohledem na charakter terénu a sílu vodního toku.

j) Začátek vertikály se doporučuje zabezpečit tak, aby během překonávání vertikály nemohlo dojít k uvolnění kamenů či jiných předmětů a jejich pádu do vertikály. Z tohoto důvodu se během pohybu účastníků ve vertikále nedoporučuje ostatním účastníkům canyoningové akce, kteří se nepodílí na jištění, zdržovat se nad nebo pod vertikálou.

k) Účastníci canyoningové akce musí jednotlivě, případně v týmu ovládat:

- zásady postupu v kaňonu s ohledem na obtížnost terénu - tzn. zásady pohybu v exponovaném terénu, zásady překonávání vertikálních stupňů bez lana (slézání, skoky, skluzavky, tobogány), zásady překonávání vertikálních stupňů pomocí lana (manipulace s lanem, sestup a výstup po laně, zásady instalace lana ve vertikále, znalost potřebných uzlů),
- zásady pohybu ve vodních tocích
- zásady sebejištění a jištění druhých osob při překonávání exponovaných úseků
- záchranu účastníka akce, který se ocitl v kritické situaci

l) Důrazně se doporučuje všem účastníkům canyoningové akce provést před zahájením činnosti vizuální kontrolu stavu osobní výstroje a společného materiálu a kontroly zabránění průniku vody k základním prostředkům první předlékařské pomoci.

m) Při použití přírodních nebo umělých kotvících bodů se důrazně doporučuje přesvědčit se před jejich použitím o jejich stavu a nosnosti. Z tohoto důvodu se důrazně doporučuje dodržet zásadu 2 kotvících bodů a učinit opatření zabraňující jejich poškození a poškození lana, které je v nich ukotveno. Osazení kotvících bodů provádí osoba kompetentní, resp. osoba, která má největší zkušenosti s osazováním kotvících bodů lan ve vertikále.

n) Jako kotvící body se nedoporučuje používat skoby, vklíněnce a další dočasný kotvící materiál. (Pouze jako vychylovací body - tzv. deviátory při změně směru slánění, vychýlení, atd. a to zejména během prostupu neznámými kaňony.)

o) Při canyoningových akcích se důrazně doporučuje ověřit před zahájením činnosti vodní stav a dbát zvýšené opatrnosti v úsecích s nebezpečím náhlého zvýšení vodního stavu kde není možnost úniku. V souvislosti s tím se důrazně doporučuje sledovat předpověď a vývoj počasí v dané lokalitě před zahájením a v průběhu canyoningové akce.

p) Při canyoningových akcích s nutností plavání se doporučuje:

- průzkum neznámých nepřehledných proudících toků provádět se zajištěním jistícím lanem z pevného stanoviště
- překonávání vodnatých vertikálních stupňů organizovat tak, aby byla zajištěna možnost rychlé pomoci v případě řešení kritických situací
- překonávat plavecké úseky s proudícím tokem stylem minimalizujícím možnost poranění (poloha na zádech s nohama dopředu)
- nesjíždět skluzavky a tobogány a neskákat do míst kde nebyla předem ověřena dostatečná hloubka a absence překážek hrozících poraněním (naplavené dřevo, kameny apod.)

3. Osobní vybavení

a) Při provozování canyoningu se důrazně doporučuje používat kvalitní výstroj a materiál odpovídající příslušným bezpečnostním normám, s jehož manipulací je účastník akce dokonale seznámen. Nedoporučuje se používat výstroj s neznámou nebo nevyhovující nosností, prošlou dobou životnosti, nebo se známkami poškození.

b) Před zahájením canyoningové akce musí být ověřena spolehlivost výstroje a potřebného materiálu všech členů skupiny.

c) Zakazuje se provozování canyoningu bez ochranné přilby. Doporučuje se používat ochranné přilby určené pro horolezce nebo pro speleology.

d) Doporučuje se používat veškerý materiál, výstroj, oděv a obuv odpovídající charakteru canyoningové činnosti, s ohledem na podnebí, počasí a podmínky lokality v níž činnost probíhá. Z tohoto důvodu se nedoporučuje zahajovat canyoningovou akci bez patřičných informací nutných pro volbu vhodné výstroje, materiálu a způsobu postupu.

e) Doporučuje se používat veškerý materiál pouze způsobem určeným výrobcem.

f) Zakazuje se provozování canyoningové činnosti bez základních prostředků první předlékařské pomoci

g) Při canyoningových akcích s nutností plavání se doporučuje vzhledem k možnosti podchlazení používat vhodné neoprenové obleky.

h) Při náročnějších a déletrvajících canyoningových akcích se doporučuje doplnit osobní výstroj o prostředky zabraňující prochladnutí (tepelně izolační fólie) a prostředky přivolání pomoci (vysílačky, mobilní telefony atd.).

i) Při canyoningových akcích s nutností překonávání dlouhých plaveckých úseků nebo peřejnatých úseků a úseků se silně proudící vodou se doporučuje používat vhodnou plovací vestu.

4. Kritické situace a mimořádné události

a) Za kritickou situaci se považuje stav, kdy je bezprostředně ohroženo zdraví nebo život účastníka canyoningové akce.

b) Za mimořádnou událost se považuje stav, kdy došlo k poškození zdraví nebo ke smrti účastníka canyoningové akce.

c) V případě kritické situace nebo mimořádné události je každý účastník canyoningové akce povinen v rámci svých schopností neodkladně poskytnout pomoc postiženým osobám a v případě potřeby poskytnout první předlékařskou pomoc. Dále je povinen uvědomit o události vedoucího akce a ostatní účastníky. Vedoucí canyoningové akce koordinuje činnost ostatních účastníků a řídí záchranné práce až do příchodu oficiálních záchranných složek (hasiči, horská záchranná služba, speleologická záchranná služba apod). Tyto složky pak mají nadřazenou funkci velení (jejich přivolání je v Evropě obvyklé telefonním číslem 112)